

ЛІТЕРАТУРА:

1. *Коряковцева Н. А. Информационная культура – культура нового типа / Н. А.Коряковцева // Мир библиографии. – 2009. – №1. – С. 58-67.*
2. *Barab, S. A. Designing for Virtual Communities in the Service of Learning (Learning in Doing: Social, Cognitive and Computational Perspectives) / S. A. Barab, R. Kling, J. H. Gray. – Cambridge University Press, 2004. – 478 p.*

ГОЛОВНІНА Олена Германівна,
*Державний університет телекомунікацій,
 м. Київ*

ІНФОРМАЦІЙНІ ЗАСАДИ МЕТОДОЛОГІЇ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Соціально-економічні трансформаційні процеси супроводжуються розвитком складних і надскладних систем, які вимагають удосконалювати методичні підходи та формування інформаційних масивів аналітичних досліджень соціально-економічних систем з врахуванням методологічних засад розвитку та синергетичної оцінки. Недетерміновані зв'язки складних систем відповідають принципу: «певний вплив — декілька можливих результатів» з обранням в точках біфуркації конкретного шляху. Надскладним системам притаманні «непізнанні зв'язки, діючі за принципом: певний вплив — непередбачений результат. Нелінійність розвитку соціально-економічних процесів супроводжується багатоваріантністю, альтернативізмом та необоротністю. Подолання порогу соціально-економічної ентропії змінює синергію конкретної системи та суміжних з нею систем за рахунок збурення соціально-економічного середовища й розвитку синергетичних ефектів (позитивних, негативних наслідків), що призводить до інноваційного результату. Методологія розвитку, діапазон параметрів існування та зв'язків, траєкторія, швидкість ймовірного руху, оцінка впливу змін визначеного параметра на економічні, соціальні, синергетичні, екологічні, демографічні, політичні та інші наслідки формують інноваційні інформації потоки, які і визначають стратегічний розвиток суб'єктів господарювання.

Інформаційні засади методології розвитку соціально-економічної системи базуються на дослідженні параметрів соціалізації національного законодавства, оцінці державних пріоритетів соціально-економічного розвитку, ставок винагород за інноваційні зміни в кожній галузі розвитку, фактурі змін ефектів соціалізації, оцінці прогресивності та доцільності програм роздержавлення та приватизації, оцінках рівня добробуту суб'єктів господарювання, ефективізації використання легального, тіньового капіталу та ринкової інфраструктури, оцінках вартості та структури власності (за видами), її змінах при проведенні вищезазначених програм, базової, нарощеної, втраченої, загальної синергії системи, її синергетичної активності, Інформаційність синергетичної оцінки розвитку ґрунтується на зміні вартості соціально-економічних систем різних ієрархічних рівнів: мегасистеми, макросистеми, мезосистеми (систем проміжного рівня), мікросистеми (виділяючи систему соціум-індивіда). Макро та мега рівневе підвищення синергетичності забезпечує сталий розвиток, економічне зростання, довгострокове збільшення подушного національного доходу (валового внутрішнього продукту), а мікро (соціум-індивіда) та мезо рівневе - підвищення конкурентоспроможності, якості та рівня життя, соціальної відповідальності бізнесу та соціальної захищеності.

Синергетичність системи залежить від інформатизації та активізації факторів, що її визначають. Кожна соціально-економічна система має вартісну оцінку, якій відповідає конкретна структура, технологія та ресурси, підпорядкованість певній ієрархії методологічної бази, визначена кількість знань, зв'язків, рівень державного регулювання та інші фактори впливу зовнішнього середовища, їх комбінація породжує появу синергетичних ефектів та передумови підвищення загальної синергетичності. Величина синергії системи залежить від адекватності використання методології розвитку, ступеня локального застосування суб'єктами господарювання Законів загального розвитку системи та синергетичного розвитку системи, інноваційної теорії, теорії соціалізації, особливостей функціонування об'єкту дослідження, своєчасної та якісної оцінки рівня, етапів інформатизації, якості інформації з

орієнтацією на зростання кількості ієрархічних зв'язків, різних за силою впливу, наслідкам з проявом множинних локальних синергетичних ефектів. Рівень синергії соціально-економічних систем як характеристика соціально-суспільної значимості та актуальності є результатом функціонування, якісною оцінкою інформатизації системи, об'єкта дослідження, з своєчасною інтеграцією ефектів прямого та побічного впливу, які вимірюються розміром чистого прибутку та економією витрат, динамікою перспективної рентабельності, вартістю системи. Його зміна відбувається за рахунок інноваційних змін з наслідками соціалізації на основі оцінки факторів рівневого (мікро, мезо, макро, мега) розвитку. При оцінці вартості бізнесу, традиційному фінансово-виробничому аналізі діяльності об'єкта дослідження сьогодні не здійснюється комплексна оцінка впливу зовнішніх чинників (в т.ч. державного регулювання) на величину синергії системи та зміну рівня синергії суміжних систем, така інформація відсутня. Синергія проміжних соціально-економічних систем при інноваціях державного регулювання несе інформацію про додаткове стимулююче навантаження відносно стратегічної системи – об'єкта дослідження. Синергетичний ефект мезосистеми є ефектом прямої дії з боку уряду (кількість, вартість урядових пільг для стимулювання розвитку за визначений час) з наслідком зміни ефекту діяльності визначеної кількості галузей (компаній) мезорівня та його вплив на суб'єктів діяльності інших рівнів. Інформаційні засади методології розвитку соціально-економічної системи з врахуванням синергетичної оцінки доцільно враховувати при ефективізації діяльності суб'єктів господарювання, оцінки наслідків актуалізованих реформ (земельної, податкової, пенсійної, освітньої, приватизаційної, інших), формуванні бюджетів різних рівнів управління, обґрунтуванні доцільності програм державно-приватного партнерства, соціалізації .

ЛІТЕРАТУРА:

I.Golovnina O.G. Sosio-economic aspects research with allowance for synergetic systems/National foundation of Indian Engineers. Monthly House Journal Vol.:XXI No.:12 march 2008 pag 9.